

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: V. V., zastoupeného Mgr. Michalem Knitlem, advokátem se sídlem Staroujezdská 70, Praha 9 – Újezd nad Lesy, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2007, č. j. OAM-10-184/LE-BE03-BE01-2007, ve věci mezinárodní ochrany, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. 9. 2007, č. j. 46 Az 19/2007 – 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci stěžovatele, Mgr. Michalu Knitlovi, advokátovi se sídlem Staroujezdská 70, Praha 9 – Újezd nad Lesy, **s e p ř i z n á v á** odměna za poskytnutou právní službu ve výši **4800 Kč**. Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 14. 6. 2007, č. j. OAM-10-184/LE-BE03-BE01-2007, jímž mu nebyla dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělena mezinárodní ochrana.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ust. § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Ve včas podané kasační stížnosti napadl stěžovatel shora uvedený rozsudek krajského soudu, avšak bez uvedení jakýchkoliv bližších skutkových a právních důvodů. V doplnění kasační stížnosti ze dne 15. 2. 2008 ustanovený zástupce stěžovatele uvedl, že kasační stížnost podává z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatel má za to, že naplňuje podmínky poskytnutí mezinárodní ochrany podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu a odůvodňuje to tím, že se pokoušel na území Ukrajiny podnikat, toto však nebylo možné, neboť se stal objektem zločinecké organizace. Zákon o azylu blíže nerozvádí, co vše lze subsumovat pod vymezení „příslušnost k určité sociální skupině“, s přihlédnutím k poměrům v republikách bývalého SSSR a stupněm infiltrace nebo vlivu kriminálních struktur na státní aparát je zcela na místě považovat za příslušníka specifické sociální skupiny každého, kdo je dostatečně solventní na to, aby byl právě pro tuto okolnost zařazen do sféry zájmu organizovaného zločinu. Jestliže je pak stěžovateli vytýkáno, že se neobrátil na orgány dané země pro pomoc, lze toto vysvětlit jeho důvodnou obavou z následné odvety ze strany zločinecké organizace, zvláště je-li mu známo, že tato organizace v zemi infiltrovala i vysoké úrovně orgánů činných v trestním řízení. Stěžovatel v této souvislosti zdůrazňuje, že

možnosti žadatele o azyl jsou již z povahy věci samotné značně omezené a odkazuje na otázku rozložení důkazního břemene v rámci řízení o mezinárodní ochraně. V návaznosti na výše uvedené pak stěžovatel namítá, že správní orgán v dané věci neprověřoval, zda stěžovatelem jmenovaná zločinecká organizace existuje a jakým způsobem operuje. Z hlediska procesního vytýká stěžovatel rozhodnutí správního orgánu to, že neodpovídá v plném rozsahu formálním požadavkům zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), konkrétně jeho ust. § 68 a § 69, která upravují náležitosti rozhodnutí správního orgánu. V těchto ustanoveních je mezi jinými požadováno, aby výroková část obsahovala označení právních ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno. V předmětném rozhodnutí správního orgánu je však obsažen toliko odkaz na hmotněprávní ustanovení zákona o azylu. Ve výroku tak není odkaz na procesní ustanovení, na základě něhož se žádosti nevyhovuje. Tato nejistota se dále odráží i v rámci poučení o možnosti podat žalobu ke krajskému soudu, kde je bez dalšího vymezena lhůta 7 dní, aniž je rozvedeno, na základě jakého z důvodů specifikovaných v ust. § 32 odst. 2 zákona o azylu je lhůta takto zkrácena oproti obecné patnáctidenní. Nelze si též nevšimnout, že správní orgán jako organizační složka státu jak v řízení správním, tak i následně soudním, soustavně vystupuje pouze jako poštovní schránka, tudíž subjekt neidentifikovatelný sídlem. Přestože tedy soudní řád správní neklade úpravou obsaženou v jeho ust. § 37 odst. 3 na náležitosti podání tak vysoké nároky jako jiné procesní předpisy, má stěžovatel zato, že i v tomto lze shledat vadu, která činí rozhodnutí správního orgánu a potažmo i soudního orgánu nepřezkoumatelným. Vzhledem k výše uvedenému stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Po zvážení obsahu kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ji nelze považovat ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. za přijatelnou, tj. za podstatně přesahující vlastní zájmy stěžovatele.

Zásadní stížní námitka stěžovatele spočívá v tom, že tento je přesvědčen, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatelovo tvrzení o pronásledování jeho osoby ze strany zločineckých organizací na Ukrajině, a to z důvodu příslušnosti k sociální skupině „solventních osob“, však nelze chápat jako tvrzení odůvodněného strachu z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. V dané věci se jedná o otázky spojené s problematikou týkající se jednání soukromých osob, s nimiž se již Nejvyšší správní soud ve své dosavadní rozhodovací činnosti dostatečně vypořádal, a pro bližší rozbor lze poukázat např. na rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 - 60, rozsudek ze dne 28. 2. 2005, č. j. 2 Azs 13/2005 - 69, a dále na rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, všechny dostupné na www.nssoud.cz. Také otázky míry aprobace takového jednání státními orgány v zemi původu žadatelů o azyl již byly judikaturou bohatě

řešeny (viz např. rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, či rozsudek ze dne 19. 10. 2005, č. j. 3 Azs 428/2004 - 83, taktéž na www.nssoud.cz).

Nutností pokusit se efektivně využít všech reálně dostupných prostředků k dosažení ochrany svých práv u státních orgánů země původu stěžovatele se pak zabýval Nejvyšší správní soud kupříkladu v rozsudku ze dne 22. 10. 2003, č. j. 4 Azs 14/2003 - 48, nebo v rozsudku ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, oba na www.nssoud.cz. Tato judikatura dopadá i na případ stěžovatele, který těchto prostředků nevyužil a na příslušné kompetentní orgány státu se neobrátil. V průběhu správního řízení v této souvislosti uvedl, že policii na Ukrajině nic neoznámil proto, že tito lidé jsou s ní provázáni, navíc mu vyhrožovali, že pokud s tím půjde na policii, fyzicky mu ublíží. Jinam se také na nikoho neobracel, myslí si, že by to nemělo cenu.

K námitce stěžovatele týkající se toho, že správní orgán v dané věci neprověřoval, zda jím jmenovaná zločinecká organizace existuje a jakým způsobem operuje, společně s tvrzením stěžovatele o porušení ust. § 68 a 69 správního řádu a o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu a potažmo i soudního orgánu z důvodu neidentifikovatelného sídla správního orgánu, Nejvyšší správní soud s ohledem na ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédl, a to pro jejich novost (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publikovaný pod č. 419/2004 Sb. NSS).

I přes výše uvedené však Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné krátce se věnovat stěžovatelem namítané nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu, neboť vychází-li Nejvyšší správní soud z toho, že jakožto kasační soud je v zásadě soudem přezkumným, pak nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí tomuto základnímu atributu jeho rozhodovací činnosti do značné míry brání. Je-li totiž rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu kasačním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí prostě věcně přezkoumat nelze. Nepřezkoumatelnost je tedy vadou natolik závažnou, že se jí soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti (srov. ust. § 109 odst. 3 s. ř. s.). Má-li přitom jakékoli rozhodnutí soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jednalo o rozhodnutí: 1) srozumitelné a 2) opřené o dostatek důvodů. V čem lze spatřovat tyto jednotlivé atributy testu přezkoumatelnosti, však s. ř. s. nestanoví, a proto je třeba vycházet z toho, co vytvořila dosavadní správní judikatura.

Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v

rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, publikovaný pod č. 244/2004 Sb. NSS). Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze obecně považovat rovněž takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán.

Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publikovaný pod č. 133/2004 Sb. NSS). Není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS, www.nssoud.cz).

Ve světle této judikatury je zřejmé, že žádná ze shora takto specifikovaných skutečností způsobujících nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost nenastala, neboť napadený rozsudek krajského soudu netrpí absencí základních zákonných náležitostí, z nichž je patrné, co je výrok a co odůvodnění, kdo byli účastníci řízení, jak bylo rozhodnuto, kdo byl rozhodnutím zavázán atd.

Ze shora uvedeného vyplývá, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ust. § 104a s. ř. s. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (ust. § 35 odst. 8, ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátovi částkou 2 x 2100 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci a písemné podání soudu týkající se věci samé, a 2 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s ust. § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, celkem 4800 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů řízení ve výši 4800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. dubna 2008

JUDr. Radan Malík
předseda senátu